

Avtoimuna obolenja

Je zdravje naše največje bogastvo? Seveda je, saj brez zdravja ne moremo narediti ničesar. Ne skrbeti za svoj dom, niti za svojo družino, ne moremo hoditi v službo, ne moremo uživati življenja ... Bolezen prekine vse ...

Navkljub zavedanju pomembnosti zdravja v našem življenju je statistično gledano število obolenj v porastu. Tudi izsledki mnogih raziskav o avtoimunih boleznih po vsem svetu so milo rečeno zaskrbljujoči.

Resnejše avtoimunske bolezni, ki jih dovolj jasno diagnosticiramo in tudi zdravimo kot avtoimunske bolezni po nekaterih podatkih prizadenejo tudi do pet odstotkov prebivalstva. In kaj je avtoimunska bolezen? To je bolezen, ki je posledica pretiranega odziva imunskega sistema na celice, lastne organizmu. Te celice imunski sistem namreč pomotoma prepozna kot tujek, ki ga želi uničiti, in zato pride do močnih vnetij, ki povzročijo okvare na prizadetem organu.

Največja uganka, ki ji znanost še ni kos, je, zakaj se razvijejo avtoimunske bolezni. Razlag je mnogo in čeprav je vzrok za nastanek avtoimunskih bolezni v največji meri mogoče iskati v genetski predispoziciji posameznika, pa pomembno vlogo igrajo tudi zunanji sprožilni dejavniki, kot so različne okužbe oz. infekcije, skriti alergeni, okoljski toksini, prehrana, stres ...

Pri Merkur zavarovalnici se omenjene problematike močno zavedamo, zato smo razvili posebno zdravstveno zavarovanje s kritjem kar 40 hudih bolezni in nekaj od teh je tudi avtoimunih.

Po ocenah strokovnjakov naj bi bilo v Sloveniji trenutno okoli 4.000 ljudi s **Parkinsonovo boleznijo**. Tveganje za to bolezen s starostjo raste, tako kot pri **Alzheimerjevi boleznijo**, ki poleg mešanih oblik demenc predstavlja najpogostejšo obliko demence. Razlika s preteklim časom je le ta, da je danes doživeti 70 ali 75 let nekaj povsem običajnega. Za Alzheimerjevo boleznijo do te starosti denimo zbolijo že 4 % prebivalstva, sicer pa ocenjujemo, da je v Sloveniji trenutno 25.000 oseb z demenco.

Vir: Združenje zdravnikov družinske medicine pri Zavodu za razvoj družinske medicine (2012)

Multipla Skleroza je tudi avtoimunska bolezen, ki pa ni povezana s starostjo, Ravno nasprotno, je najpogostejše nevrološko obolenje med mlajšimi odraslimi osebami med 20 in 40 letom starosti. Po podatkih iz leta 2010 ocenjujejo, da v Sloveniji živi preko 3.500 oseb z MS. Za to boleznijo zbolijo več žensk kot moških; razmerje je 2/3 žensk in 1/3 moški. Zelo redko se diagnoza postavi pred 12. in po 55. letom starosti.

Vir: Združenje multiple skleroze Slovenije (2012)

Podobno je s sistemskim **eritematoznim lupusom**, ki je kronična avtoimunska bolezen vezivnega tkiva in lahko prizadene različne celice, tkiva in organe, najpogosteje pa: krvne celice, kožo, sklepe, ledvice in pljuča. Oznaka sistemski pomeni, da bolezen lahko

prizadene celo telo. Sistemski eritematozni lupus je med avtoimunskimi boleznimi vezivnega tkiva najpogostejša. Bolezen je do desetkrat pogostejša pri ženskah, zlasti v rodnem obdobju (med 15. in 49. letom starosti).

Vir: Društvo revmatikov Slovenije (2015)

Še nekoliko mlajša populacija je podvržena obolenju za **ulceroznim kolitisom**. To je kronična vnetna avtoimunska bolezen, ki skupaj s Crohnovo boleznijo spada v skupino kroničnih vnetnih črevesnih bolezni (KVČB). Bolezen poteka kronično in običajno doživljenjsko, s poslabšanji in izboljšanji. Značilno zanjo je vnetje na različnih mestih prebavnega trakta. Bolezen je pogostejša v razvitem svetu in število bolnikov hitro narašča. Največ bolnikov imajo v severnih državah Evrope in Amerike. Med spoloma v obolevnosti ni velikih razlik. Najpogosteje zbolijo osebe med 15. in 30. letom starosti, vse pogosteje pa zbole vajo tudi otroci.

Vir: Združenje zdravnikov družinske medicine pri Zavodu za razvoj družinske medicine (2014)